

Výukový materiál

zpracovaný v rámci projektu

Pořadové číslo projektu:

CZ.1.07/ 1.4.00 / 21.1105

Šablona: EU I/2

Sada: ČP – ČJ9, 10 (1. část)

Ověření ve výuce: český jazyk - literatura

Třída: IX.

Datum: 24. 11. 2011

Předmět: český jazyk - literatura

Ročník: IX.

***Klíčová slova: Šrámek, buřiči, poezie,
antimilitarismus***

Jméno autora: Mgr. Lenka Simonová

***Škola: Základní škola, Bojanov, okres Chrudim
538 26 Bojanov***

FRÁŇA ŠRÁMEK

Narodil se v Sobotce, poté se s rodiči přestěhoval do P....., toto město si velmi oblíbil, odehrává se v něm velká část jeho d..... h..... a r.....

Každoročně se zde koná f..... Š..... P..... = celostátní přehlídka experimentujících divadelních souborů

V roce 1905 nastoupil na jednoroční v..... s....., která mu byla za trest o rok prodloužena. Zde se již projevil jeho a..... postoje = ...

Během první světové války narukoval na r..... frontu. Za druhé světové války na protest proti f..... a n..... nevycházel z domu, o jeho protestu však vědělo málo lidí.

Šrámek se stal významným představitelem tzv. g..... a..... b.....

Byl: b..... d.....
p..... ž.....

Generace čtenářů si oblíbily jeho m..... p.....

DÍLO:

a) poezie

M..... a r.....

- sám Šrámek tuto sbírku nazýval „v..... o v.....“
- výsměch r..... a....., odsouzení v.....
- báseň **R**..... – úryvek:

*Hlásím pane hejtmane,
že se mi zdál sen,
vojna byla a já ležel
v poli zastřelen,
a zrovna u mne váš kuň taky
pad,
nám přáno bylo spolu umírat,
to z boží vůle jen.*

*Hlásím, pane hejtmane,
že byl to strašný sen,
ty oči zvířete, ty křičely*

*a z důlků lezly ven,
křičely na mne, jestli já to vím,
proč ležíme tu z břichem
děravým -
co měl sem říci jen...?*

*Hlásím, pane hejtmane,
a já to musím říci:
tož, člověk rád jde, člověk musí
jít,
když pán chce smrti vstříc -
však koní šetřte, prosím*

*tisíckrát,
to dobytče se strašně umí ptát,
proč nesmí žít víc.*

Napsáno formou .....

.....
= .....

Kdo je HEJTMAN?

.....

Za co Šrámek v básni prosí?

.....

ŘEŠENÍ:

FRÁŇA ŠRÁMEK

(1877 - 1952)

Narodil se v Sobotce, poté se s rodiči přestěhoval Písku, toto město si velmi oblíbil, odehrává se v něm velká část jeho divadelních her a románů.

Každoročně se zde koná festival Šrámkův Písek = celostátní přehlídka experimentujících divadelních souborů

V roce 1905 nastoupil na jednoroční vojenskou službu, která mu byla za trest o rok prodloužena. Zde se již projevil jeho antimilitaristické postoje = protiválečné, byl proti násilí

Během první světové války narukoval na ruskou frontu. Za druhé světové války na protest proti fašismu a nacismu nevycházel z domu, o jeho protestu však vědělo málo lidí.

Šrámek se stal významným představitelem tzv. generace anarchistických buřičů.

Byl: básník   dramatik
      prozaik   žurnalista

Generace čtenářů si oblíbily jeho milostnou poezii.

DÍLO:

a) poezie

Modrý a rudý

- sám Šrámek tuto sbírku nazýval „verše o vojáčkích“
- výsměch rakouské armádě, odsouzení války
- báseň **Raport** – úryvek:

*Hlásím pane hejtmane,
že se mi zdál sen,
vojna byla a já ležel
v poli zastřelen,
a zrovna u mne váš kuň taky
pad,
nám přáno bylo spolu umírat,
to z boží vůle jen.*

*Hlásím, pane hejtmane,
že byl to strašný sen,
ty oči zvířete, ty křičely*

*a z důlků lezly ven,
křičely na mne, jestli já to vím,
proč ležíme tu z břichem
děravým -
co měl sem říci jen...?*

*Hlásím, pane hejtmane,
a já to musím říci:
tož, člověk rád jde, člověk musí
jít,
když pán chce smrti vstříc -
však koní šetřte, prosím*

*tisíckrát,
to dobytče se strašně umí ptát,
proč nesmí žítí víc.*

Napsáno formou vojenského hlášení

= RAPORT

Kdo je HEJTMAN?

Vojenský velitel

Za co Šrámek v básni prosí?

Za to, aby se neubližovalo

zvířatům

